

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **Q group s.r.o.**
sídlem Olomouc, Riegrova 28
zastoupený Mgr. Veronikou Zavadilovou, advokátkou
sídlem Přerov, Čechova 2

proti
žalovanému: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**
sídlem Praha 2, Štěpánská 15

za účasti: **Horizont ISPL v.o.s.**
insolvenční správce dlužníka Q group s.r.o.
sídlem Ostrava, Koněvova 177/61
zastoupený P. K., obecným zmocněncem
bytem O., 1185/5, O.

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.1.2014, č.j. ČOI 3522/14/O100/3000/13/14/HI/Št, sp. zn. ČOI 83978/13/3000,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce podanou žalobou brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.1.2014, č.j. ČOI 3522/14/O100/3000/13/14/HI/Št, sp. zn. ČOI 83978/13/3000, kterým bylo dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí České obchodní inspekce, inspektorátu Jihomoravského a Zlínského (dále jen „prvostupňový orgán“), ze dne 27.9.2013, č.j. ČOI 110595/13/3000/R/N, sp. zn. 604/30/11, kterým byl žalobce shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o pohonných hmotách“), kterého se žalobce dopustil tím, že na čerpací stanici Q group Břest, Hulínská 38, Břest, prodával ve dnech 20.7.2013 a 18.8.2013 pohonnou hmotu – motorovou naftu, která dle laboratorních zkoušek provedených SGS Czech Republic, s.r.o., nevyhověla zvláštním právním předpisům. Za uvedené protiprávní jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 100 000 Kč a dále povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

I. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce namítá procení pochybení žalovaného, které spočívalo v tom, že žalovaný meritorně nerozhodl o důvodné žalobcově žádosti o přerušení řízení podle § 64 odst. 3 správního řádu. Důvody, pro které mělo být správní řízení přerušeno, podle žalobce stále trvají. Žalobce dále poukazuje na to, že žalovaný pochybil i v tom, že žalobce nevyzval postupem podle § 37 odst. 3 správního řádu k řádnému odůvodnění odvolání. Tímto postupem žalovaný porušil zásadu poučovací. Uvedená pochybení mají podle žalobce za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí.
3. Žalobce dále namítá nesprávnost závěru žalovaného, že žalobce nespolupracoval, neboť nepředložil požadované doklady. Žalobce tyto doklady (stav zásob pohonných hmot před a po stočení dodávky) nepředložil, protože takovou evidenci nevedl, a má za to, že povinnost ji vést ze zákona neměl. Odkaz žalovaného na § 5 odst. 9 zákona o pohonných hmotách je podle žalobce nepřipadný. Žalobce uvádí, že žalovanému v den kontroly předal všechny dokumenty, které měl k dispozici. Proto mu uvedená okolnost nemohla být kladena k tíži při stanovení výše pokuty. Uvedené je podle žalobce důvodem, aby zdejší soud uloženou pokutu snížil.

4. Žalobce namítá, že kontrolní vzorky pohonných hmot byly odebrány přímo kontrolními pracovníky a nikoli pracovníky akreditované laboratoře. Nejednalo se tedy podle žalobce o akreditovaný odběr vzorků. Uvedený postup byl podle žalobce nezákonný. Takto odebrané vzorky byly laboratoři předány se značným časovým odstupem, v řádu dnů. Tato skutečnost stejně jako neodborná manipulace se vzorky podle žalobce ovlivnila výsledky laboratorní zkoušky.
5. Žalobce ve své argumentaci dále poukazuje na to, že správní orgány náležitě nevyhodnotily všechny objektivně zjiitelné skutečnosti a dostupné vědomosti týkající se chování pohonné hmoty – motorové nafty v čase, místě a klimatických podmínkách, a to jak s přihlédnutím k podmínkám skladování, tak k podmínkám stanoveným pro odběr vzorků, jejich uchovávání, a skladování a přepravy.
6. Žalobce má dále za to, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil otázku odpovědnosti za správní delikt ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, neboť žalobce vynaložil veškeré úsilí, které je možné požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Žalobce dlouhodobě odebíral pohonné hmoty od ČEPRO a.s. a spoléhal na vyhodnocení kvality a atesty kvality na od dodavatele. V této souvislosti poukazuje na to, že výsledky kontrolních vzorků odebraných celním úřadem byly vyhodnoceny jako vyhovující.
7. Žalobce s odkazem na systém distribuce pohonných hmot a jeho možné nedostatky odmítá svoji odpovědnost coby odběratele a konečného prodejce. Po žalobci nelze požadovat, aby si sám hradil akreditované rozborů odebíraného paliva, přičemž žalobce nemůže zmapovat celou distribuční síť. Tyto okolnosti měly být vzaty v úvahu při stanovení výše pokuty.
8. Pokud jde o výši pokuty, ta je podle žalobce nepřiměřená a likvidační. Žalovaný porušil zásadu legitimního očekávání, neboť v minulosti ukládal pokuty nižší. Podle žalobce nebyly respektovány základní zásady správního řízení.
9. Z výše uvedených důvodů se žalobce domáhá zrušení jak napadeného, tak jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí. Žalobce dále navrhl, aby soud, pokud nevyhoví žalobě, od uloženého trestu upustil nebo jej snížil. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejší soudem, i na jednání, které ve věci proběhlo.

II. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

10. Žalovaný setrává na svých závěrech, které jsou obsaženy už v napadeném rozhodnutí, argumentaci žalobce odmítá a žalobu jako nedůvodnou navrhuje zamítnout.
11. I žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejší soudem, i na jednání, které ve věci proběhlo.

III. Posouzení věci

12. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.)

13. Řízení o podané žalobě bylo před zdejším soudem podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23.1.2015, č.j. 4 As 6/2015-18, ze zákona v návaznosti na usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 20.3.2015, č.j. KSOS 33 INS 35073/2014-A-17, kterým byl zjištěn úpadek žalobce a na jeho majetek byl prohlášen konkurs, přerušeno. Podle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10.7.2018, č.j. 4 As 149/2017-121, skutečnost, že je vedeno insolvenční řízení s účastníkem řízení ve věcech správního soudnictví jako dlužníkem, nemá vliv na soudní řízení ve správním soudnictví. Tímto rozsudkem rozšířený senát Nejvyššího správního soudu překonal závěry usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23.1.2015, č.j. 4 As 6/2015-18. Zdejší soud proto v řízení o žalobě v souladu se závěry citovaného rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu pokračoval.
14. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Ze správního spisu vyplynulo, že u žalobce byly dne 20.7.2013 a dne 18.8.2013 odebrány inspektory prvostupňového orgánu vzorky motorové nafty, které byly analyzovány zkušební laboratoří SGS Czech republic, s.r.o. (dále jen „laboratoř SGS“). Laboratorní analýzou bylo zjištěno, že vzorek nafty odebrané dne 20.7.2013 nevyhověl limitním hodnotám ČSN EN 590-BS, a to v ukazateli destilační zkouška - předestilovaný objem při 350 °C, neboť byla zjištěna hodnota 73.5 % V/V, přičemž příslušná hodnota při zahrnutí nejistoty měření dle příslušné ČSN má činit minimálně 84% V/V. Dále vzorek nafty nevyhověl v ukazateli destilační zkouška - 95%, kdy byla zjištěna hodnota 388° C, přičemž příslušná hodnota má činit při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN 365°C. Vzorek nafty odebrané dne 18.8.2013 nevyhověl limitním hodnotám ČSN EN 590-BS v ukazateli destilační zkouška - předestilovaný objem při 350 °C, neboť byla zjištěna hodnota 81 % V/V, přičemž hodnota při zahrnutí nejistoty měření dle příslušné ČSN má činit minimálně 84 % V/V, a dále v ukazateli destilační zkouška - 95 %, kdy byla zjištěna hodnota 391°, přičemž příslušná hodnota má činit při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN 365°C.
16. Pokud jde o námitky týkající se procesních vad řízení, žalobce vytýká správním orgánům, že správní řízení nebylo přerušeno, přičemž důvody, pro něž mělo být správní řízení přerušeno a které podle žalobce „stále trvají“, v žalobě blíže nikterak nerozvádí. Zdejší soud proto vycházel z obsahu správního spisu, z něhož vyplývá, že dne 13.12.2013, po několika žádostech žalobce o prodloužení lhůty k doplnění odůvodnění blanketního odvolání ze dne 11.10.2013, kterým žalovaný vyhověl, žalobce prostřednictvím zástupce požádal o přerušování správního řízení, a to do doby vrácení listin, jež byly u žalobce zabaveny orgány policie. Zástupce žalobce dále odkazoval na zdravotní problémy jednatelky žalobce, která je v dočasné pracovní neschopnosti.
17. Podle § 64 odst. 3 správního řádu může v řízení z moci úřední správní orgán, není-li to v rozporu s veřejným zájmem, na požádání účastníka, pokud s tím všichni účastníci uvedení v § 27 odst. 1 písm. b) správního řádu souhlasí, z důležitých důvodů přerušit řízení.
18. Žalovaný o žádosti žalobce o přerušování řízení nerozhodl zvlášť usnesením, nýbrž rozhodl meritorně a žádosti se zabýval až v napadeném rozhodnutí, v němž s odkazem na § 64 odst. 3 správního řádu uvedl, že pro přerušování řízení nebyly dány důležité důvody s tím, že

žalobci byl poskytnut dostatek času k doplnění odvolání. Žalovaný o odvolání rozhodoval na základě spisového materiálu, jehož součástí jsou příslušné kontrolní protokoly, s jejichž obsahem byl žalobce seznámen. Podle zdejšího soudu uvedeným postupem nedošlo k jakémukoli zkrácení žalobce na jeho procesních právech, neboť je zřejmé, že se všemi podklady pro rozhodnutí správních orgánů obou stupňů byl žalobce seznámen, a mohl tudíž proti nim vznášet námitky a brojit v odvolání. Pro přerušení řízení, které bylo de facto další žádostí žalobce o prodloužení lhůty k doplnění odvolání, nebyl dán žádný důvod za situace, kdy byla žalobci dána opakovaná možnost k doplnění odvolání a kdy měl možnost se se všemi podklady pro rozhodnutí seznámit. Pokud jde o odkaz žalobce na závěry poradního sboru ministra vnitra ze dne 10.6.2011, č. 104, ty nejsou pro zdejší soud podstatné. Pokud v nyní posuzované věci dospěl žalovaný za výše popsané situace k závěru, že žádost o přerušení řízení není důvodná a že je namístě ve věci rozhodnout meritorně, přičemž se s důvody žádosti o přerušení řízení vypořádal v odůvodnění meritorního rozhodnutí, nedošlo takovým postupem ke zkrácení žalobce na jeho právech.

19. Stejně tak žalovaný opakovaně vyhověl žádostem žalobce o prodloužení lhůty k doplnění odvolání (nejprve do 23.10.2013, poté do 31.10.2013 a konečně do 30.11.2013). Pokud jde o námitku, že žalobce nebyl vyzván k doplnění odvolání, tak ta není důvodná, neboť by vyzván výzvou ze dne 14.10.2013, č.j. ČOI 116622/13/3000/U/N, k odstranění nedostatků odvolání.
20. Také není vadou, že vzorky odebrali inspektoři prvostupňového orgánu a nikoli pracovníci akreditované laboratoře, neboť inspektoři prvostupňového orgánu jsou k odběru vzorků pohonných hmot v rámci kontrolní činnosti oprávněni; pouze pokud jde o analýzu odebraných vzorků odebraných inspektory, tu jsou podle zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, oprávněny provádět pouze akreditované laboratoře. Z § 4 vyhlášky č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci (dále jen „vyhláška č. 133/2010 Sb.“), vyplývá, že sledování složení a jakosti pohonných hmot se provádí pomocí rozborů odebraných vzorků. Odběr vzorků se provádí na výrobních, výdejních, skladovacích nebo prodejních místech podle příslušných českých technických norem. Při každém odběru vzorku se sepíše protokol, který musí mimo jiné obsahovat datum, čas a místo skutečného odběru vzorku, označení výdejního stojanu nebo skladovací nádrže, ze které byl vzorek odebrán, druh pohonné hmoty s určením podle příslušných českých technických norem, číslo pečeti, označení vzorku a jeho množství a celkové množství vzorkované pohonné hmoty, jméno, popřípadě jména, příjmení, číslo služebního průkazu a podpis pracovníka inspekce pověřeného k plnění kontrolních úkolů a v případě, že odběr vzorků provádí přizvaná odborně způsobilá osoba, i její jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a podpis. Protokol se pořizuje ve dvou vyhotoveních, která musí být podepsána inspektorem, kontrolovanou osobou, přizvanou odborně způsobilou osobou provádějící odběr vzorku a ostatními přizvanými osobami. Jedno vyhotovení protokolu si ponechá inspekce. Druhé vyhotovení protokolu obdrží kontrolovaná osoba.
21. V průběhu správního řízení nevyšla najevo žádná okolnost, jež by nasvědčovala tomu, že by inspektoři s odebranými vzorky s ohledem na vlastnosti nafty zacházeli nesprávně či by s nimi jakkoliv manipulovali, a ani pochybnosti o tom, že laboratoři SGS byly vzorky doručeny zabalené a bez porušeného zapečetění provedeného postupem popsáním

v protokolu o odběru vzorku. Odebírání vzorků dle požadavků ČSN EN 14275 je popsáno v protokolech, jež jsou obsahem správního spisu a s nimiž byl žalobce při kontrole seznámen. Z protokolů o odběru vzorků a z kontrolních protokolů, jež jsou součástí správního spisu, vyplynulo, že jako vzorkovnice byly použity nové, nepoužité PE kanystry a plechové lahve, které byly uzavřeny závitovým uzávěrem s těsněním, vzorky byly odebírány během stáčení do nádrže a osoby odebírající vzorky byly proškoleny v bezpečnostních opatřeních. Před odběrem vzorku bylo provedeno očištění části výtokové trubky bavlněnou tkaninou, byla provedena kontrola požadované těsnosti uzávěru, před odběrem vzorku byly odebrány 4 l výrobku z výdejní pistole. Vzorkovnice byly označeny štítkem s požadovanými údaji a byly zapečetěny přelepením červenou samolepicí páskou, která při odstranění zanechá stopy barvy na vzorkovnici a nedá se znovu bez zjevných známek porušení použít. Použité vzorkovnice včetně jejich uzávěrů byly suché, čisté a těsnící, byly naplněny od 75% do 80% objemu a zajištěny bezpečnostním štítkem. Protokoly o kontrole a odběru vzorků byly podepsány přítomným vedoucím čerpací stanice a pravdivost jejich obsahu nebyla zpochybněna. Pokud nyní v žalobě žalobce uvádí, že vzorky byly předány laboratoři s časovým odstupem několika dnů, což mělo podle žalobce za následek ovlivnění výsledku laboratorní analýzy, či že se vzorky bylo manipulováno, toto své tvrzení žalobce ničím nedokládá. Jedná se tedy o námitku zjevně účelovou.

22. Žalobce dále namítal, že vynaložil veškeré úsilí, které je možno po něm požadovat, aby porušení povinnosti zabránil, ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Toto úsilí spatřoval v pravidelném odběru nafty od jediného dodavatele s odkazem na předkládané dodací listy a atesty.
23. Podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 tohoto zákona.
24. Dále podle § 3 odst. 1 tohoto zákona pohonné hmoty lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.
25. Odpovědnost za správní delikt podle § 9 odst. 1 písm. b) tohoto zákona je odpovědností objektivní, která spočívá v nabízení pohonných hmot, jež nesplňují požadavky stanovené zvláštními předpisy nebo jsou v rozporu s normovými hodnotami. Pro posouzení odpovědnosti za správní delikt podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách není podstatné, zda je kvalita paliva ovlivněna dobou, místem nebo klimatickými podmínkami skladování či množstvím paliva v nádrži. Podstatné je, zda má palivo, které je vydáváno z čerpacích pistolí, stanovenou jakost, což se ve smyslu § 4 odst. 1 vyhlášky č. 133/2010 Sb. zjišťuje pomocí rozboru odebraných vzorků (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22.5.2014, č.j. 9 As 144/2013-22, či ze dne 14.8.2014, č.j. 9 As 148/2013-20).
26. Zároveň se však nejedná o odpovědnost absolutní, neboť zákon o pohonných hmotách obsahuje speciální liberační důvod, kterým se lze této odpovědnosti zprostit. Podle § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Existenci tohoto liberačního důvodu musí prokázat žalobce, neboť

jeho odpovědnost se v případě zjištění porušení § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách předpokládá; nese tedy důkazní břemeno co do tvrzení a prokázání liberačních důvodů.

27. Žalobce uváděl, že pohonné hmoty přebíral od stejného zdroje a spoléhal se na jejich kvalitu. Ve své argumentaci rovněž odkazoval na předchozí kontroly celního úřadu, kde tyto pohonné hmoty byly shledány vyhovujícími. Žalobce jako konečný prodejce již faktickou možnost testovat dodané pohonné hmoty nemá. Žalobce tak pouze tvrdí, že daný stav nezavinil. Toto jednání však nelze považovat za vynaložení veškerého úsilí ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, jež by odůvodňovalo zproštění jeho odpovědnosti. Zákon stanoví, že se musí jednat o veškeré úsilí. K takovému mimořádnému případu (skutečně aktivní činnosti žalobce, jež by daný stav odvrátila) však v daném případě nedošlo, neboť žalobce žádné speciální úsilí, na základě něhož by se dalo uvažovat o zproštění jeho odpovědnosti, nevynaložil, resp. podle zdejšího soudu jeho vynaložení nedokládá.
28. Žalobce se nemůže zbavit odpovědnosti tvrzením, že nezavinil zhoršenou kvalitu prodáváného paliva; musel by tvrdit a prokázat skutečné vynaložení veškerého úsilí ve smyslu aktivní činnosti vedoucí k zajištění prodeje vyhovujícího paliva. Pouhé spolehnutí se na dodavatele samo o sobě zpravidla stačit nebude. K delikt ní odpovědnosti a liberaci podle zákona o pohonných hmotách zdejší soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9.2.2011, č.j. 1 As 112/2010-52, podle něhož *„Obdobně, jak je tomu u většiny správních deliktů (s výjimkou především přestupků), i v případě správní sankce podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o pohonných hmotách se jedná o objektivní odpovědnost (odpovědnost za protiprávní jednání bez podmínky zavinění). Je tomu tak z praktických důvodů. Zjišťování a dokazování zavinění v situacích, kdy porušení povinností je často výsledkem činnosti řady jednotlivců, tak jak to ostatně zmiňuje i sama stěžovatelka, by totiž bylo velmi obtížné a zdlouhavé. Ve snaze zjednodušit postavení příslušných správních orgánů při ukládání sankcí podnikatelským subjektům je proto právní úprava správních deliktů podle zákona o pohonných hmotách založena na objektivní odpovědnosti (nebo také „odpovědnosti za výsledek“) na rozdíl např. od odpovědnosti podle trestního zákona. (...)Této odpovědnosti se subjekt nemůže zprostit odkazem na smluvní ujednání či odkazem na porušení povinnosti ze strany smluvního partnera. K odstranění přílišné tvrdosti zákona bývá v novějších zákonech proto formulován obecný liberační důvod právě ve smyslu výše cit. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Pokud by stěžovatelka prokázala, že ani přes veškeré úsilí, které bylo možné po ní požadovat k tomu, aby zabránila porušení povinnosti, se porušení povinnosti nepodařilo zabránit, bylo by možné uvažovat o její liberaci na základě cit. ustanovení“.* Obdobnou argumentací se Nejvyšší správní soud zabýval také v rozsudku ze dne 19.9.2014, č.j. 4 As 123/2014-33: *„Stěžovatel v předcházejícím řízení tvrdil, že vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možné požadovat ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, neboť pohonné hmoty odebírá výlučně od státem ovládaného výrobce ..., u nějž by měla být státem zaručena průběžně kontrolovaná jakost vyráběných pohonných hmot, které odebírá prostřednictvím jediného distributora ..., který používá k přepravě oddělené cisterny pro naftu a benzín, dodržuje technologickou a provozní kázeň. (...) I kdyby tomu tak ovšem bylo, nepředstavovalo by to vynaložení veškerého úsilí, a tím naplnění liberačního důvodu ve smyslu naposledy uvedeného ustanovení zákona o pohonných hmotách. Prodeji nafty nesplňující požadavek na jakost totiž bylo možné zabránit např. její kontrolou před uvedením do prodeje,*

jak na to poukázaly správní orgány i krajský soud. Neprovádění těchto kontrol stěžovatel zdůvodnil s tím spojenými finančními náklady, které se odrazí v ceně prodávaných pohonných hmot a negativně ovlivní jeho konkurenceschopnost, popř. zvýší cenu prodávaných pohonných hmot pro spotřebitele. Nejvyšší správní soud ovšem musí konstatovat, že náklady spojené s prováděním kontrol pohonných hmot nemohou samy o sobě způsobit, že by provádění kontrol nebylo možné podřadit pod veškeré úsilí, které lze po stěžovateli po právu požadovat, aby předešel prodeji nekvalitních pohonných hmot“. S ohledem na výše uvedené tedy není důvodná námitka, že nebyla dána odpovědnost žalobce za správní delikt podle § 9 odst. 1 písm. b) s přihlédnutím k § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách.

29. Poukazoval-li žalobce v obecné rovině na nepřiměřenost výše uložené pokuty, zdejší soud předesílá, že pokud jde o samotnou výši pokuty, jež byla žalobci za jeho jednání uložena, ta byla výsledkem správního uvážení prvostupňového orgánu, resp. žalovaného. Je-li výše pokuty stanovena na základě zákonem uložené diskrece správního orgánu, je povinností správního orgánu zabývat se všemi zákonnými hledisky, která jsou pro posouzení konkrétní výše pokuty nezbytná, a zohlednit všechny skutečnosti, jež mohou mít na konkrétní výši pokuty vliv. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 27.3.2008, č.j. 4 As 51/2007-68, „...řádné odůvodnění ukládané sankce v případě správního trestání je základním předpokladem pro přezkoumatelnost úvahy, kterou byl správní orgán při svém rozhodování veden. Zohledněním všech hledisek, jež lze v konkrétní věci považovat za relevantní, pak určuje míru zákonnosti stanoveného postihu. (...) Jednotlivé logické kroky, které vedly správní orgán ke stanovení konkrétní výše pokuty, je přitom třeba formulovat precizně a jednoznačně, aby odůvodnění stanovené výše pokuty bylo přezkoumatelné...“. Výše pokuty pak musí odpovídat správním orgánem zvažovaným zákonným kritériím a podmínce přiměřenosti.
30. Podle § 10 odst. 2 zákona o pohonných hmotách se při určení výměry pokuty právnické osobě přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům.
31. Z prvostupňového rozhodnutí plyne, že se prvostupňový orgán zabýval všemi explicitně zákonem vymezenými kritérii; prvostupňový orgán vycházel z toho, co znamenají jednotlivé ukazatele destilační zkoušky a co může být způsobeno nedodržením stanovených limitních hodnot – může dojít k poškození vozidel (katalyzátoru), a dále k poškození životního prostředí v důsledku tvorby vyšších emisí nespalovaných uhlovodíků a pevných částic. Prvostupňový orgán zohlednil, že k porušení jakosti prodávané nafty došlo ve dvou případech krátce po sobě, přičemž zohlednil i množství prodávané nafty, takže se případné následky mohly týkat většího počtu zákazníků. V neprospěch žalobce prvostupňový orgán hodnotil dále skutečnost, že žalobce porušil povinnosti stanovené zákonem o pohonných hmotách opakovaně, neboť mu v minulosti již byla uložena pokuta za porušení požadavků zákona o pohonných hmotách ve výši 450 000 Kč. Prvostupňový orgán dále přihlédl ke skutečnosti, že žalobce v průběhu kontroly nedoložil povinné evidence skladových zásob pohonných hmot.
32. Žalovaný k tomu doplnil, že pravděpodobnost poškození roste s výší odchylky, přičemž v případě žalobce byly zjištěny odchylky značné. V daném případě se jednalo spíše o větší čerpací stanici umístěnou na silnici I. třídy. Žalovaný zdůraznil, že žalobce již byl

v minulosti za prodej nejakostních pohonných hmot sankcionován a že se správními orgány řádně nespolupracoval, neboť nepředložil požadované doklady.

33. Žalobce v této souvislosti namítal, že mu byla nesprávně k jeho tíži kladena skutečnost, že nedoložil inspektory požadované doklady k prodáváním pohonným hmotám.
34. Při kontrole bylo žalobci uloženo, aby předložil kopie nabývacích dokladů k prodáváním pohonným hmotám a údaje o stavu zásob motorové nafty před stočením a po stočení dodávky. Žalobce požadovanou evidenci nepředložil. Podle § 5 odst. 9 písm. c) zákona o pohonných hmotách je provozovatel čerpací stanice povinen zajistit, aby byla za každý kalendářní den vedena průkazná evidence o množství prodaných nebo vydaných pohonných hmot, ve které je zvlášť za každý výdejní stojan pohonných hmot zaznamenán stav součtového počítadla na stanoveném měřidle podle zákona o metrologii; tuto evidenci je provozovatel čerpací stanice povinen uchovávat po dobu 3 let ode dne prodeje nebo výdeje pohonných hmot; provozovatel čerpací stanice je dále povinen zajistit, aby na požádání orgánů uvedených v § 7 odst. 3 tohoto zákona byla evidence bezodkladně předložena a byl vyvolán stav součtového počítadla stanoveného měřidla podle zákona o metrologii.
35. Argumentuje-li tedy žalobce tak, že neměl ze zákona povinnost požadované doklady uchovávat, tak pravdu nemá, neboť právě s ohledem na rizikovost žalobcem nabízené komodity, která je určena druhově, zákon vyžaduje, aby osoba uvádějící pohonné hmoty do oběhu uchovávala doklady, které umožní kontrolu stavu zásob pohonných hmot na čerpací stanici, aby bylo možné prodané množství pohonných hmot porovnat s nakoupeným množstvím dle dodacích listů. Pokud žalobce tuto evidenci nepředložil, správní orgány nepochybily, pokud tuto skutečnost zohlednily v neprospěch žalobce (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8.7.2015, č.j. 1 Afs 131/2015-38).
36. Podle zdejšího soudu byla tedy výše pokuty ve vztahu k zákonným kritériím dostatečně odůvodněna. Výše pokuty je sice vysoká, avšak nikoli nepřiměřená, neboť odpovídá závažnosti správního deliktu, zejména s ohledem na možné důsledky protiprávního jednání žalobce, které se mohou projevit v ekonomické sféře spotřebitelů v důsledku poškození jejich vozidel, s ohledem na to, že žalobce se typově shodného protiprávního jednání dopustil opakovaně.
37. Namítal-li žalobce v obecné rovině porušení základních zásad správního řízení, tuto žalobní argumentaci nenaplnil žádnými konkrétními důvody, z nichž porušení jím citovaných zásad dovozuje. Se stejnou mírou obecnosti proto zdejší soud uvádí, že na základě obsahu správního spisu neshledal, že by došlo k jakémukoli porušení základních zásad správního řízení.
38. Uváděl-li žalobce, že pokuta je likvidační a že došlo k porušení zásady legitimního očekávání, jedná se argumentaci uplatněnou ve velmi obecné rovině. Žalovaný přitom, pokud jde o výši pokuty, na základě výše uvedených skutečností, jež byly při jejím stanovení zohledněny, uvedl, že výše pokuty uložená prvostupňovým orgánem dostatečně splňuje represivní i preventivní účinky a že v případě výrazně negativního dopadu může žalobce požádat o povolení splátek pokuty. S ohledem na skutečnost, že žalobce tvrdí likvidační dopad pokuty pouze v obecné rovině, má zdejší soud za to, že závažnost protiprávního jednání žalobce s ohledem na jeho dopad na spotřebitele a s přihlédnutím k

recidivě opravňovala prvostupňový orgán k uložení pokuty v citelné výši. Uložení řádově nižší pokuty by podle zdejšího soudu v daném případě nesplňovalo ani preventivní, ani represivní účel sankce ve vztahu ke zjištěné míře ohrožení veřejného zájmu chráněného požadavky zákona o pohonných hmotách. To, že se žalobce rozhodl ukončit své podnikání a připojit se k insolvenčnímu návrhu věřitele, je záležitostí strategického rozhodnutí žalobce, které ovšem neznamená, by žalobce za přijetí úsporných opatření a rozložení pokuty na splátky nemohl dále podnikat. Podle zdejšího soudu tak výše pokuty v nyní posuzované věci ve vztahu k zákonným kritériím, k požadavku přiměřenosti i k zákazu likvidačního dopadu ob stojí. Namítal-li žalobce v obecné rovině porušení zásady legitimního očekávání, tak tento argument nenaplnil žádným skutkovým tvrzením, jež by odkazovalo na odlišnou praxi žalovaného. Není úkolem zdejšího soudu za žalobce taková tvrzení za žalobce formulovat či dokonce zjišťovat. Ani s touto argumentací tudíž žalobce nemůže být úspěšný.

39. Soud tedy dospěl k závěru, že v žádném ze žalobních bodů není žaloba důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
40. Soud dále neshledal důvody pro upuštění od pokuty či pro její snížení v mezích zákonem dovolených. Podle § 78 odst. 2 s.ř.s. je důvodem pro moderaci sankce soudem pouze její zjevně nepřiměřená výše. V daném případě však výše pokuty nebyla nepřiměřená, tím méně lze dovozovat její zjevnou nepřiměřenost. Podmínky pro užití diskrečního oprávnění soudu k moderaci pokuty tak nebyly naplněny.

IV. Náklady řízení

41. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, náhradu žádných nákladů řízení ani nepožadoval, a proto mu náhrada nákladů řízení nebyla soudem přiznána.
42. Ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení pak soud rozhodl tak, že nemá právo na náhradu nákladů řízení. Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil; případně jí soud může z důvodů hodných zvláštního zřetele na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení (§ 60 odst. 5 s.ř.s.). V daném případě však žádná z těchto zákonem předvídaných situací nenastala.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 25. října 2018

David Raus, v.r.
předseda senátu